

Príloha č. 9 výzvy

Podmienky pre zabezpečenie súladu projektu so zásadou „nespôsobovať významnú škodu“**v znení aktualizácie č. 8**

Podporované budú opatrenia s cieľom zabezpečiť obyvateľstvu kvalitné životné prostredie v sídlach, najmä v mestskom prostredí. Dôležitý význam pri jeho vytváraní majú prvky zelenej a modrej infraštruktúry, ktoré okrem environmentálnej funkcie, vzťahujúcej sa k viacerým zložkám ŽP, majú aj estetickú funkciu. Preto bude podpora smerovať predovšetkým k vytváraniu nových zelených prvkov, ktoré sú obzvlášť dôležité v mestskom prostredí. Príkladom sú projekty zamerané na sídelnú zeleň (parky, parčíky, líniová zeleň komunikácií, kvetinové záhony, atď.), mestské lesy, verejné priestranstvá a vnútrobloky sídlisk, ako aj umelo vytvorené prvky (fontány, pitné fontánky a rosiče vzduchu, atď.).

Budú oprávnené aktivity (vrátane prípravy projektovej dokumentácie) v súlade s oprávneným typom akcie:

- **podpora budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách.**

Oprávnené aktivity: Ochrana a zachovanie prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry musia spĺňať nasledovné podmienky DNSH:

1. Realizované opatrenia v oblasti ochrany biodiverzity budú viesť k odolnejším lesným ekosystémom a mitigácii cez záchyty emisií CO₂ a k eliminácii dopadov zmeny klímy v súlade s cieľom EÚ o klimaticky neutrálnej EÚ do roku 2050. Realizované opatrenia budú mať pozitívny vplyv na zadržiavanie vody v krajine a predchádzanie extrémnym vplyvom zmeny klímy. Investície zahrnú intervencie zamerané na prvky zelenej a modrej infraštruktúry v sídelných útvaroch prispievajúc k stabilizácii krajiny a vodného režimu. Okrem toho sa predpokladajú dodatočné opatrenia s cieľom minimalizovať emisie do ovzdušia, pôdy, podzemnej a povrchovej vody (napr.: minimalizácia dopravy, uplatňovanie BAT, využívanie obnoviteľnej energie, opätovné využívanie vody atď.).
2. Investície zahrnú intervencie zamerané na elimináciu prašnosti voľného ovzdušia a šírenia existencie a produkcie emisií alergizujúcich peľov do ovzdušia z invázných rastlinných druhov na základe aplikácie právnych predpisov EÚ a národnej legislatívy o environmentálnom hodnotení a povoľovaní. Okrem toho sa predpokladajú dodatočné opatrenia s cieľom minimalizovať emisie do ovzdušia, pôdy, podzemnej a povrchovej vody (napr. minimalizácia dopravy, uplatňovanie BAT, využívanie obnoviteľnej energie, opätovné využívanie vody atď.). Skládky odpadov a spaľovne nie sú oprávnené na investície.

Investície zahrnú intervencie zamerané na produkciu druhotných surovín, hodnotené a schválené na základe aplikácie právnych predpisov EÚ a národnej legislatívy o environmentálnom hodnotení a povoľovaní. Okrem toho sa predpokladajú dodatočné opatrenia s cieľom minimalizovať vplyvy na biodiverzitu a ekosystémy (opätovné využitie brownfieldov, protokoly na ochranu biodiverzity atď.). Opatrenia budovania tzv. zelenej a modrej infraštruktúry a opatrenia negácie šírenia invázných rastlinných

druhov sú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov v platnom znení a podporia udržateľnosť biodiverzity a stabilitu ekosystémov.

Forma preukázania splnenia podmienky DNSH zo strany žiadateľa:

Žiadateľ preukazuje splnenie tejto podmienky na úrovni relevantnej dokumentácie projektu (napr. štúdie realizovateľnosti, dokumentácie ~~na stavebné povolenie~~ stavby). Realizované opatrenie musí byť v súlade so zákonom č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov ako aj s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 z 22. októbra 2014 o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov v platnom znení a zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Spôsob overenia splnenia podmienky DNSH zo strany poskytovateľa:

Predmetná podmienka sa overí ako podmienka poskytnutia príspevku v konaní o žiadosti o NFP.

3. Ak bude podporovaná aktivita predstavovať **realizáciu vodozádržných opatrení**, t. j. priehrad, nádrží, hatí alebo iných zariadení určených na zadržiavanie, vzdúvanie alebo akumuláciu vody, s výškou hrádze nad terénom od 3 m do 8 m, s celkovým zadržaným objemom od 0,5 mil. m³ do 1 mil. m³ alebo s rozlohou od 5 ha do 100 ha, podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V prípade, ak bude podporovaná aktivita predstavovať **realizáciu vodozádržných opatrení**, t. j. priehrad, nádrží, hatí alebo iných zariadení určených na zadržiavanie, vzdúvanie alebo akumuláciu vody, s výškou hrádze nad terénom od 8 m vrátane, s celkovým zadržaným objemom od 1 mil. m³ vrátane alebo s rozlohou od 100 ha vrátane, podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je predmetom povinného hodnotenia podľa § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V prípade, ak bude predmetom podporovaných činností predstavujúcich realizáciu vodozádržných opatrení náhrada nepriepustných povrchov, ktoré slúžili ako stojisko/parkovisko, resp. budú na takýto účel slúžiť po ich náhrade, t. j. **pôjde o parkovacie plochy od 200 parkovacích stojísk pre motorové vozidlá vrátane**, podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Forma preukázania splnenia podmienky DNSH zo strany žiadateľa:

Žiadateľ je povinný predložiť informácie o technických parametroch oprávnených aktivít týkajúcich sa ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry a **relevantný platný dokument preukazujúci oprávnenosť z hľadiska plnenia požiadaviek v oblasti posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie**, t. j.

- právoplatné záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania podľa právnej úpravy účinnej od 01. 11. 2025, alebo
- účinné záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania podľa právnej úpravy účinnej do 31. 10. 2025 alebo, resp.
- právoplatné rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní podľa právnej úpravy účinnej do 31. 12. 2024 (s prihliadnutím aj na prechodné ustanovenia upravené v § 65a zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)¹, alebo
- **právoplatné záverečné stanovisko** podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Poznámka: „Stanovisko/vyjadrenie príslušného orgánu Okresného úradu Odboru starostlivosti o životné prostredie o tom, že predmetná navrhovaná činnosť, resp. jej zmena nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie“, nie je relevantným dokumentom na preukázanie danej podmienky.

Podľa § 29 ods. 19 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov má záväzné stanovisko zo zisťovacieho konania platnosť tri roky, ak príslušný orgán v záväznom stanovisku zo zisťovacieho konania neurčil inak. Na návrh navrhovateľa môže príslušný orgán predĺžiť jeho platnosť o dva roky, a to aj opakovane, pričom celkový čas platnosti záväzného stanoviska zo zisťovacieho konania nesmie prekročiť sedem rokov.

Podľa § 37 ods. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov má záverečné stanovisko platnosť tri roky, ak príslušný orgán v záverečnom stanovisku neurčil inak. Príslušný orgán predĺži jeho platnosť na návrh navrhovateľa o dva roky, a to aj opakovane, pričom celkový čas platnosti záverečného stanoviska nesmie prekročiť sedem rokov.

Spôsob overenia splnenia podmienky DNSH zo strany poskytovateľa:

Predmetná podmienka ~~predstavuje sa overí ako podmienku podmienka~~ poskytnutia príspevku v konaní o žiadosti o NFP~~DNSH~~ a vyžaduje si kvalifikované overenie príslušným útvarom MŽP SR.

Ohľadom vyššie uvedenej podmienky pre zabezpečenie súladu projektu so zásadou „**nepôsobovať významnú škodu**“ je sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie MŽP SR ochotná poskytnúť maximálnu súčinnosť všetkým žiadateľom formou odbornej pomoci podľa ~~§ 3 písm. k)~~ a § 54 ods. 2 písm. e) zákona

¹ Žiadateľ predkladá jeden z relevantných dokumentov.

o posudzovaní vplyvov k činnostiam, ktoré sú predmetom žiadosti o nenávratný finančný príspevok (zabezpečuje sekcia environmentálneho posudzovania a povoľovania MŽP SR).

4. Predložený projekt musí spĺňať požiadavky v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia patriace do európskej sústavy chránených území Natura 2000 v súlade s ustanoveniami zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Forma preukázania splnenia podmienky DNSH zo strany žiadateľa:

Žiadateľ je povinný predložiť relevantný dokument preukazujúci súlad s požiadavkami v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000 v zmysle prílohy č. 5 metodického usmernenia k uplatňovaniu zásady „nespôsobať významnú škodu“, a to jeden z nižšie uvedených:

1. **Stanovisko k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000** – vydáva organizácia ochrany prírody, t. j. Štátna ochrana prírody SR podľa § 65a ods. 2 písm. k) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov alebo Správa národného parku podľa § 65b ods. 3 v spojení s § 65a ods. 2 písm. k) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, alebo
2. **Stanovisko/vyjadrenie** podľa § 9 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, ak je to z obsahu stanoviska/vyjadrenia zrejmé – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad, alebo
3. **Záväzné stanovisko** v špecifických prípadoch definovaných v § 9 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, ak je to z obsahu záväzného stanoviska zrejmé – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad, alebo
4. **Odborné stanovisko** podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad v sídle kraja v kompetencii podľa § 67 písm. m) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

V relevantnom dokumente preukazujúcom súlad s požiadavkami v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA-Natura 2000 sa uvedie stručný popis projektu, posudzované územia sústavy Natura 2000 a dôvod, prečo sa nepredpokladá významný vplyv na tieto územia. Dokumenty podľa bodu 1, 2 a 3 sa nevyžadujú vtedy, ak:

- projekt bol predmetom posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (predkladá sa právoplatné záverečné stanovisko),

- projekt bol posúdený v zisťovacom konaní podľa § 28 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (predkladá sa odborné stanovisko orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov).

Ak organizácia/orgán ochrany prírody stanovisko k možnosti významného vplyvu návrhu projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 nevydá z dôvodu nemožnosti jednoznačného vylúčenia nepriaznivého vplyvu, projekt je potrebné posúdiť v zisťovacom konaní podľa § 28 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Žiadateľ je v takom prípade povinný predložiť odborné stanovisko orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Ak podľa odborného stanoviska orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nemožno vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu projektu na územie európskej sústavy chránených území, či už samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom, návrh projektu podlieha podľa § 28 ods. 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žiadateľ je v takom prípade povinný predložiť **relevantný platný dokument preukazujúci oprávnenosť z hľadiska plnenia požiadaviek v oblasti posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie**, t. j. právoplatné záverečné stanovisko z posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Spôsob overenia splnenia podmienky DNSH zo strany poskytovateľa:

Predmetná podmienka sa overí ako podmienka poskytnutia príspevku v konaní o žiadosti o NFP a si vyžaduje kvalifikované overenie príslušným útvarom MŽP SR.